

Afschaffen uitzonderingen musici en artiesten

Minister - Sociale Zaken en Werkgelegenheid 8 mei 2013, 2013-000046438, Brief

- Artikel 2.3, Besluit Wfsv
- Artikel 3.12, Regeling Wfsv

Samenvatting

De minister van SZW stelt het afschaffen van twee bijzondere regels voor musici en artiesten in de werknemersverzekeringen uit tot 1 januari 2014. Eerder had hij aangekondigd dat deze uitzonderingen per 1 juni 2013 zouden komen te vervallen, als onderdeel van de bezuiniging op het UWV. Het gaat om de verlaagde wekeneis (16 weken i.p.v. 26 weken) en om een hoger dagloon (100/70 van gebruikelijke dagloon), waardoor musici en artiesten met overeenkomsten van korte duur eerder in aanmerking komen voor met name een WW-uitkering. Tegenover deze bijzondere regels staat een hogere sectorfondspremie voor kortdurende contracten in de culturele sector, die dit jaar 12,38% van het premieloon bedraagt. Na een hoorzitting met werkgevers en werknemers en enkele musici en artiesten had de Tweede Kamer erop aangedrongen dat de minister met de sector in gesprek zou gaan en de minister laat nu weten dat hij het gesprek heeft gehad, waarin hij heeft laten weten dat hij onvoldoende redenen ziet om de uitzonderingen nog langer te handhaven, omdat in meer sectoren onregelmatig gewerkt wordt, maar dat hij wel een tijdelijke compensatieregeling biedt tot 1 januari 2014 zodat de culturele sector in samenspraak met de Ministeries van SZW en OCW en het UWV kan zoeken naar alternatieven. Hiervoor kan de opbrengst van de verlaging van de WW-premie gebruikt worden.

De minister van SZW heeft ook cijfermateriaal verzameld over de gevolgen van het afschaffen van de uitzonderingen voor musici en artiesten in de sociale verzekeringen. De uitkeringslasten bedragen dit jaar € 53 miljoen en die zullen structureel omlaag gaan met € 11 miljoen. Hierdoor zal de WW-premie aanzienlijk kunnen worden verlaagd. Op de uitvoeringskosten van het UWV zal structureel € 1,1 miljoen worden bespaard, maar als de twee uitzonderingen voor musici en artiesten behouden zouden moeten blijven zou dat dit jaar een besparingsverlies op de uitvoeringskosten van € 45 miljoen betekenen, omdat het afschaffen reeds in het nieuwe systeem per 1 juni is verwerkt. Onderzoek onder musici en artiesten die nu in de WW zitten laat zien dat met het afschaffen van de lagere wekeneis twee derde niet meer en een derde nog slechts wel in aanmerking zou komen voor een WW-uitkering. Volgens de minister kunnen musici en artiesten hun beroepspraktijk aanpassen door aanvaarding van ander werk om toch in de toekomst aan de reguliere wekeneis te voldoen.

Commentaar (Molenaar¹)

De twee uitzonderingen voor musici en artiesten voor het kunnen krijgen van een WW-uitkering (verlaagde wekeneis en hoger dagloon) zijn sinds de jaren zestig de tegenhanger van de fictieve dienstbetrekking die voor hen is ingevoerd. Ook musici en artiesten die niet in echte dienstbetrekking werken vallen onder de loonbelasting en sociale verzekeringen, dus ook voor hen worden sociale premies afgedragen. Dat is een dure aangelegenheid, want de sectorfondspremie voor kortlopende contracten is 12,38% (in 2013), maar de sector heeft dat er voor over om de musici en artiesten met zeer grillige en onregelmatige arbeidspatronen tussendoor een inkomensoverbrugging te kunnen bieden. Dat systeem werkt in de praktijk uitstekend en bezorgt het UWV maar weinig uitvoeringskosten, namelijk € 1,1 miljoen, zoals nu blijkt uit de brief van minister Asscher. Toch kondigde hij in februari jl. aan dat hij deze

¹ Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

uitzonderingen zou gaan afschaffen per 1 juni a.s., omdat hij ze niet meer vond passen in deze tijd met veel meer onregelmatig werk en hij sterk moet bezuinigen op de uitvoeringskosten van het UWV. Naar nu blijkt betekent het dat twee derde van de musici en artiesten die nu in de WW zitten onder de aangescherpte regels daar niet meer in zal komen. Dat is nogal een heftige aanscherping voor een besparing van € 1,1 miljoen op de uitvoeringslasten. Een fors koopkrachtverlies voor weliswaar een kleine groep, maar in een totale wanverhouding ten opzichte van de minimale besparing op de uitvoeringskosten. Maar de minister zette de Tweede Kamer voor het blok, want als dit niet kon doorgaan zou hij zijn grotere besparing op het UWV van € 45 ook niet kunnen realiseren. Kortom, hij had alles al in gang gezet en informeerde de Tweede Kamer pas toen de invoering haast onomkeerbaar was geworden. Niet bepaald netjes.

Gelukkig trapte de Tweede Kamer hier niet in en organiseerde een hoorzitting met werkgevers- en werknemersorganisaties, musici en artiesten. Daarin bleek dat de uitzonderingsregels veel betekenen voor de sector en dat afschaffen een ramp zou zijn. Met die informatie heeft een meerderheid van de Tweede Kamer de minister gedwongen om met de sector in gesprek te gaan en een alternatief te bedenken. De verwachting is dat er een apart werk-naar-werfonds zal komen voor musici en artiesten die geen gewone WW kunnen krijgen en dat daarvoor de besparing door de lagere WW-premie gebruikt kan gaan worden. Er is niet veel tijd om dit te realiseren, want het moet voor het eind van het jaar klaar zijn, maar de minister is samen met OCW en het UWV wel bereid om daaraan mee te werken. Zo kan de bijzondere 'artiestenregeling' toch blijven bestaan.